

Біліктілікті Арттырудың
Қазақстандық Өңіраралық Орталығы
 Қазақстан Республикасы, 050002,
 Алматы қаласы, Пушкин көшесі, 36 үй,
 5 қабат, 520-521 офис
 Моб.тел.ватцап :8747 7922734
info@kmcprk.kz
www.kmcprk.kz

Казахстанский Межрегиональный
 Центр Повышения Квалификации
 Республика Казахстан, 050002,
 город Алматы, ул.Пушкина, 36
 5 этаж, офис 520-521
 Моб.тел.ватцап :8747 7922734
info@kmcprk.kz
www.kmcprk.kz

Бекітілген
 Оқу ағарту ҚР министрлігінің
 сараптамалық кеңес
 қорытынды негізінде 04.09.2026 ж
 Э.А. Естемесова

**«Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы негізінде
 білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін
 қалыптастырудың заманауи тәсілдері»
 атты педагогтердің біліктілігін арттыру курсының білім беру
 бағдарламасы**

Күндізгі оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Модуль	Тақырыптар	Дәрістер	Практика	Өзінд.жұмыс	Барлығы
Модуль 1. Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы және заманауи мемлекеттік саясат						10
1.1		Қазақстан Республикасы Конституциясы – құқықтық мемлекеттің негізі	1	1	1	3
1.2		2026 жылғы Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы: қабылдану алғышарттары, негізгі ережелері және қоғамдық-құқықтық маңызы	1	1	1	3
1.3		Азаматтық білім беру және құқықтық тәрбие саласындағы мемлекеттік саясат	1	1	0	2
1.4		Азаматтық білім беру, адам құқықтары және демократиялық мәдениет	1	0	1	2

	саласындағы халықаралық тәсілдер				
Модуль 2. Білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастырудың теориялық негіздері					12
2.1	Азаматтық-құқықтық мәдениеттің ұғымы, құрылымы және мазмұны	1	1	1	3
2.2	Білім алушылардың азаматтық бірегейлігі және әлеуметтік жауапкершілігі	1	1	1	3
2.3	Құқықтық сана, құқықтық мәдениет және функционалдық құқықтық сауаттылық	1	1	1	3
2.4	Азаматтық-құқықтық тәрбиенің жас және психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері	1	1	1	3
Модуль 3. Азаматтық-құқықтық білім берудің заманауи педагогикалық және цифрлық тәсілдері					12
3.1	Құзыреттілікке негізделген, құндылыққа бағдарланған және жүйелі-қызметтік тәсілдер	1	1	1	3
3.2	Азаматтық-құқықтық білім берудің интерактивті технологиялары	1	2	0	3
3.3	Жобалық оқыту және қоғамға пайдалы қызмет	1	2	0	3
3.4	Азаматтық-құқықтық білім берудегі цифрлық технологиялар және жасанды интеллект	1	1	1	3
Модуль 4. Азаматтық-құқықтық мазмұнды білім беру үдерісіне біріктіру әдістемесі					12
4.1	Конституциялық және азаматтық құндылықтарды оқу пәндерінің мазмұнына кіріктіру	1	2	0	3

4.2	Сынып сағаттары мен тәрбиелік іс-шараларды өткізудің әдістемесі	1	1	1	3
4.3	Дебаттар, құқықтық ойындар, пікірталастар және қоғамдық процестерді модельдеу	1	2	0	3
4.4	Демократиялық, құқықтық және қауіпсіз білім беру ортасын жобалау	1	1	1	3
Модуль 5. Құқықтық сауаттылықты және азаматтық қатысу мәдениетін қалыптастыру					10
5.1	Адам мен азаматтың құқықтары, бостандықтары және конституциялық міндеттері	1	1	1	3
5.2	Мектептегі өзін-өзі басқару азаматтық белсенділікті дамытудың тетігі ретінде	1	1	1	3
5.3	Еріктілік, әлеуметтік жобалау және қоғамға пайдалы қызмет	1	1	0	2
5.4	Білім алушылардың мектеп және жергілікті қоғамдастық өміріне қатысу мәдениеті	1	1	0	2
Модуль 6. Цифрлық азаматтық және деструктивті мінез-құлықтың алдын алу					8
6.1	Құқықтық нигилизмнің, кемсітушіліктің және құқық бұзушылықтардың алдын алу	1	1	1	3
6.2	Радикалданудың, экстремизмнің және деструктивті идеологиялар ықпалының алдын алу	1	1	1	3
6.3	Цифрлық азаматтық, медиасауаттылық және	1	1	0	2

	ақпараттық жауапкершілік				
Модуль 7. Азаматтық-құқықтық тәрбиеде мектеп, отбасы және қоғамның әріптестігі					8
7.1	Отбасы азаматтық-құқықтық тәрбие субъектісі ретінде	1	1	1	3
7.2	Мектептің, отбасының, мемлекеттік органдардың және азаматтық қоғамның әлеуметтік әріптестігі	1	1	1	3
7.3	Бірлескен азаматтық жобалар және қоғамдық бастамалар	1	1	0	2
Модуль 8. Азаматтық-құқықтық тәрбие жүйесін жобалау және қорытынды аттестаттау					8
8.1	Азаматтық-құқықтық тәрбие моделін жобалау	1	1	1	3
8.2	Жобаны және әдістемелік материалдар кешенін әзірлеу	0	2	1	3
8.3	Қорытынды тестілеу, жобаны қорғау және кәсіби рефлексия	0	2	0	2
Жиыны		27	34	19	80

– 19 сағат. Барлығы Бағдарламаның белгіленген көлеміне сәйкес 80 академиялық сағатты құрайды.

Бағдарлама мақсатының, міндеттерінің, күтілетін нәтижелерінің және мазмұнының өзара байланысы

Бағдарлама мақсатының, міндеттерінің, күтілетін нәтижелерінің, модульдер мазмұнының, практикалық өнімдердің және бақылау нысандарының өзара байланысы Бағдарламаның тұтастығы мен ішкі үйлесімділігін қамтамасыз етеді. Әрбір модуль нақты міндеттерді шешуге және оқудың нақты, өлшенетін нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған.

Модуль	Бағдарламаның міндеттері	Күтілетін нәтижелері	Практикалық өнім	Бақылау формасы
Модуль 1	1–2 міндеттер	1–3 нәтижелер	конституциялық құндылықтар картасы	нормативтік құқықтық актілерді талдау, кейс шешу

Модуль 2	3 міндет	4, 17 нәтижелер	диагностикалық карта	практикалық тапсырма
Модуль 3	4, 6, 8 міндеттер	6–8, 11– 12 нәтижелер	сабақ фрагменті, цифрлық материал	сараптамалық бағалау
Модуль 4	5 міндет	5–8 нәтижелер	сабақ немесе сынып сағаты жоспары	бағалау айдары
Модуль 5	7 міндет	9–10 нәтижелер	әлеуметтік немесе еріктілік бастама	презентация
Модуль 6	8–9 міндеттер	11–14 нәтижелер	алдын алу сабағы	кейс, шағын- проект
Модуль 7	10 міндет	15 нәтижеле	әлеуметтік әріптестік жоспары	әзірлемені қорғау
Модуль 8	10 міндет	16–20 нәтижелер	қорытынды практикаға бағдарланған жоба	қорытынды тестілеу және жобаны қорғау

Көрсетілген байланыс әрбір модульдің мазмұны, практикалық тапсырмалар мен бақылау нысандары Бағдарламаның мақсаты мен міндеттеріне бірізді түрде қол жеткізуге бағытталғанын растайды. Күтілетін оқу нәтижелері өлшенетін сипатқа ие және практикалық тапсырмалар, бағалау айдарлары, тестілеу, сараптамалық бағалау және қорытынды жобаны қорғау арқылы тексеріледі.

Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері оның жалпы бағыттылығын, мазмұндық басымдықтарын және педагогтердің кәсіби дамуының стратегиялық бағдарларын айқындайды. Мақсат білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастыру саласындағы құзыреттерді жетілдіру бағытын белгілейді, ал міндеттер оған жетудің негізгі бағыттарын, құралдары мен тәсілдерін нақтылайды.

Күтілетін оқу нәтижелері Бағдарламаның мақсаты мен міндеттерінің нақтыланған көрінісі болып табылады. Олар оқуды аяқтағаннан кейін тыңдаушы қандай білімдерді, іскерліктерді, кәсіби дағдылар мен құндылықтық ұстанымдарды көрсетуі тиіс екенін айқындайды. Осыған байланысты күтілетін оқу нәтижелері модульдердің мазмұнын іріктеудің, оқыту әдістерін таңдаудың, практикалық қызметті ұйымдастырудың және бағалау өлшемшарттарын айқындаудың негізі болып табылады.

Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері, модульдерінің мазмұны және күтілетін нәтижелері арасындағы өзара байланыс оның ішкі логикасын, тұтастығын және әдістемелік негізділігін қамтамасыз етеді. Әрбір модульге

кәсіби міндеттердің белгілі бір блогы және оқу нәтижелерінің нақты жиынтығы сәйкес келеді. Мұндай құрылым:

- курс мазмұнын бірізді және жүйелі түрде құруға;
- теориялық білімдердің практикалық қызметпен байланысын қамтамасыз етуге;
- оқытудың тиісті нысандарын, әдістері мен технологияларын таңдауға;
- нәтижелерді мақсатты бақылау мен бағалауды ұйымдастыруға;
- бағдарламаның жекелеген модульдері арасындағы сабақтастықты қамтамасыз етуге;
- педагогтердің кәсіби қажеттіліктерін және олардың практикалық қызметінің ерекшелігін ескеруге мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтижелер Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес келеді және педагогтердің құқықтық, азаматтық, әдістемелік, коммуникативтік, цифрлық және жобалық құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Оларға қол жеткізу тыңдаушыларға азаматтық-құқықтық білім беру мен тәрбиені тиімді ұйымдастыруға, конституциялық құндылықтарды оқу және сыныптан тыс іс-әрекетке кіріктіруге, заманауи интерактивті технологияларды қолдануға, білім алушылардың құқықтық сауаттылығын, азаматтық жауапкершілігін және қатысу мәдениетін дамытуға мүмкіндік береді.

Осылайша, оқу жүктемесінің бөлінуі, модульдердің мазмұны, Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін оқу нәтижелері бірыңғай әдістемелік жүйені құрайды. Мұндай өзара байланыс Бағдарламаны бірізді меңгеруді, оқытудың практикалық бағдарлануын және Қазақстан Республикасы Конституциясы негізінде білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастыру үшін қажетті нақты кәсіби нәтижелерге қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

6. Оқу үдерісін ұйымдастыру

Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының «Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы негізінде білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастырудың заманауи тәсілдері» атты білім беру бағдарламасын іске асыру бойынша оқу үдерісі Қазақстан Республикасы педагогтерінің біліктілігін арттыру жүйесінің талаптарына сәйкес ұйымдастырылады.

Оқытуды ұйымдастыру тыңдаушылардың азаматтық білім беру, құқықтық тәрбие, азаматтық-құқықтық мәдениетті, конституциялық және құқықтық сауаттылықты, азаматтық бірегейлікті, әлеуметтік жауапкершілікті және білім алушылардың қатысу мәдениетін қалыптастыру саласындағы кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіруге бағытталған.

Конституциялық және азаматтық құндылықтарды оқу, тәрбие және сыныптан тыс іс-әрекетке кіріктіруге мүмкіндік беретін заманауи педагогикалық технологияларды меңгеруге ерекше мән беріледі.

Бағдарламаның жалпы көлемі **80 академиялық сағатты** құрайды. Бір академиялық сағаттың ұзақтығы — **45 минут**.

Күндізгі оқу нысанында курстың ұзақтығы **10 оқу күнін** құрайды. **Күнделікті оқу жүктемесі – 8 академиялық сағат**. Қашықтықтан және аралас оқу нысандарында оқу кестесін Бағдарламаны іске асыратын ұйым бекітеді. Жалпы оқу жүктемесінің көлемі 80 академиялық сағат болып сақталады.

Бағдарлама бойынша оқыту мынадай оқу нысандарының бірінде жүзеге асырылуы мүмкін:

- күндізгі;
- қашықтықтан;
- аралас.

Оқыту нысанын таңдау курс ұйымдастыру шарттарымен, топ құрамымен, техникалық мүмкіндіктермен және тыңдаушылардың білім беру қажеттіліктерімен айқындалады. Қандай оқу нысаны таңдалғанына қарамастан, оқыту мазмұны, оқу жүктемесінің көлемі, бағалау тәртібі мен қорытынды нәтижелерге қойылатын талаптар Бағдарламаның оқу-тақырыптық жоспарымен айқындалады.

Оқу үдерісінің құрылымы

Оқу үдерісі мыналарды қамтиды:

- дәрістер;
- практикалық сабақтар;
- тыңдаушылардың өзіндік жұмысы;
- практикаға бағдарланған тапсырмаларды орындау;
- нормативтік құқықтық актілерді талдау;
- педагогикалық және азаматтық-құқықтық кейстерді шешу;
- оқу, тәрбие және қоғамдық маңызы бар жағдаяттарды модельдеу;
- дебаттар, пікірталастар, құқықтық және рөлдік ойындар өткізу;
- оқу, тәрбие және ақпараттық-ағарту материалдарын әзірлеу;
- әлеуметтік, еріктілік және азаматтық бастамаларды жобалау;
- азаматтық-құқықтық тәрбие жүйесінің элементтерін әзірлеу;
- ағымдағы және қорытынды тестілеу;
- қорытынды практикаға бағдарланған жобаны дайындау және

қорғау.

Теориялық даярлық

Теориялық сабақтар тыңдаушыларда Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы, конституциялық құрылыс, құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам қағидаттары, адам мен азаматтың құқықтары, бостандықтары мен міндеттері туралы жүйелі түсінік қалыптастыруға бағытталған.

Теориялық даярлық барысында мыналар қарастырылады:

- Қазақстан Республикасы жаңа Конституциясының негізгі ережелері мен құндылықтары;

- құқық үстемдігінің, заңдылықтың, әділеттіліктің және биліктің бөліну қағидаттары;
- білім беру, тәрбие, жастар саясаты және азаматтық қоғамды дамыту саласындағы мемлекеттік саясат;
- білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетінің мәні мен құрылымы;
- азаматтық бірегейлік, азаматтық жауапкершілік және құқыққа сай мінез-құлық;
- адам құқықтары, бала құқықтары және оларды қорғау тетіктері;
- функционалды құқықтық сауаттылық;
- демократиялық қатысу мәдениеті;
- цифрлық азаматтық және медиасауаттылық;
- азаматтық және құқықтық білім берудің заманауи педагогикалық тәсілдері.

Теориялық материал педагогтің кәсіби қызметінің практикалық міндеттерімен өзара байланыста зерделенеді және одан әрі білім беру үдерісінде қолдануға бағытталады.

Практикалық даярлық

Практикалық сабақтар тыңдаушылардың алған білімдерін кәсіби, құқықтық және қоғамдық маңызы бар міндеттерді шешуде қолдану дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Практикалық даярлық мыналарды қамтиды:

- Қазақстан Республикасы Конституциясының ережелері мен өзге де нормативтік құқықтық актілерді талдауды;
- құқықтарды, бостандықтар мен заңды мүдделерді іске асыру және қорғау мәселелері бойынша кейстерді шешуді;
- конституциялық және азаматтық міндеттерді орындауға байланысты жағдаяттарды талдауды;
- сабақтарды, сынып сағаттарын, тәрбие іс-шараларын және қоғамдық талқылауларды модельдеуді;
- оқу пікірсайыстарын, талқылауларды, құқықтық және рөлдік ойындарды өткізуді;
- құқыққа сай мінез-құлық пен азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру тетіктерін әзірлеуді;
- азаматтық бірегейлік пен қатысу мәдениетін дамытуға бағытталған іс-шараларды әзірлеуді;
- мектептің өзін-өзі басқару моделін (немесе модельдерін) әзірлеуді;
- волонтерлік, әлеуметтік және қоғамға пайдалы жобаларды әзірлеуді;
- конституциялық құндылықтарды оқу пәндерінің мазмұнына кіріктіру бойынша әдістемелік материалдарды әзірлеуді;

- білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін бағалауға арналған диагностикалық материалдарды әзірлеуді;
- құқықтық нигилизмнің, кемсітушіліктің, экстремизмнің, буллингтің, кибербуллингтің және деструктивті мінез-құлықтың басқа да түрлерінің алдын алуға арналған профилактикалық материалдарды әзірлеуді;
- демократиялық, құқықтық, қауіпсіз және инклюзивті білім беру ортасын жобалауды.

Практикалық сабақтар жеке, жұппен, шағын топтарда және ұжымдық жобалық жұмыс форматында ұйымдастырылады. Бұл тыңдаушылардың жеке жауапкершілігін кәсіби өзара іс-қимылмен, тәжірибе алмасумен және педагогикалық шешімдерді бірлесіп іздеумен ұштастыруға мүмкіндік береді.

Практикалық тапсырмалардың саны мен мазмұны оқу-тақырыптық жоспармен айқындалады. Тапсырмалардың бір бөлігі міндетті болып табылады, ал қалғандары тыңдаушылардың санаты мен оқу нысаны ескеріле отырып, оқытушының тандауы бойынша ұсынылуы мүмкін.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы Бағдарламаны меңгерудің міндетті құрамдас бөлігі болып табылады және теориялық білімді тереңдетуге, талдамалық, әдістемелік, цифрлық және жобалау дағдыларын дамытуға, сондай-ақ зерделенген тәсілдерді нақты білім беру ұйымының жағдайына бейімдеуге бағытталған.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы мыналарды қамтиды:

- Қазақстан Республикасының Конституциясын және нормативтік құқықтық актілерді зерделеуді;
- білім беру, тәрбие және баланың құқықтарын қорғау саласындағы құжаттарды талдауды;
- азаматтық білім беру саласындағы отандық және халықаралық тәжірибені зерделеуді;
- ғылыми және әдістемелік әдебиеттерді талдауды;
- талдамалық және практикалық тапсырмаларды орындауды;
- сабақтарды, сынып сағаттарын және тәрбие іс-шараларын әзірлеуді;
- құқықтық және педагогикалық кейстерді дайындауды;
- цифрлық білім беру материалдарын әзірлеуді;
- диагностикалық құралдарды әзірлеуді;
- авторлық әдістемелік материалдарды дайындауды;
- жобалық тапсырмаларды орындауды;
- кәсіби рефлексия жүргізуді;
- қорытынды практикаға бағдарланған жобаны дайындауды.

Өзіндік жұмыстың нәтижелері мынадай нысандарда ұсынылуы мүмкін:

- талдамалық жазба;

- әдістемелік әзірлеме;
- сабақ сценарийі;
- тапсырмалар жинағы;
- диагностикалық карта;
- цифрлық білім беру ресурсы;
- презентация;
- шағын жоба;
- қорытынды практикаға бағдарланған жоба.

Білім беру технологиялары

Бағдарламаны іске асыру барысында тыңдаушылардың курс мазмұнын белсенді меңгеруін қамтамасыз ететін заманауи педагогикалық технологиялар қолданылады:

- интерактивті және проблемалық оқыту;
- құзыреттілікке, құндылықтарға бағдарланған және жүйелі-қызметтік тәсілдер;
- сыни ойлауды дамыту технологиялары;
- кейс-әдіс;
- жағдаяттық модельдеу;
- жобалық және зерттеушілік оқыту;
- пікірсайыс және пікірталас технологиялары;
- ойын және рөлдік технологиялар;
- ынтымақтастықта оқыту;
- қоғамға пайдалы оқыту (Service Learning);
- аралас оқыту технологиялары;
- функционалдық құқықтық сауаттылықты қалыптастыру технологиялары;
- цифрлық білім беру технологиялары;
- жасанды интеллект құралдары.

Цифрлық білім беру ресурстары мен жасанды интеллект құралдары:

- оқу және тәрбие материалдарын дайындау;
- педагогикалық және құқықтық жағдаяттарды модельдеу;
- интерактивті тапсырмаларды әзірлеу;
- оқу мазмұнын визуализациялау;
- кері байланысты ұйымдастыру;
- цифрлық білім беру ресурстарын әзірлеу;
- азаматтық-құқықтық және әлеуметтік бастамаларды жобалау үшін қолданылуы мүмкін.

Цифрлық технологиялар мен жасанды интеллект құралдарын пайдалану кезінде мынадай талаптардың сақталуы міндетті:

- ақпараттық қауіпсіздік;

- дербес деректерді қорғау;
- академиялық адалдық;
- авторлық құқық;
- этикалық нормалар;
- педагогикалық орындылық;
- құқықтық және өзге де ақпараттың дұрыстығын тексеру.

Жасанды интеллект көмегімен алынған нәтижелер тыңдаушы тарапынан сыни тұрғыдан тексеріліп, өз бетінше пысықталмайынша пайдаланылмауы тиіс.

Күндізгі оқытуды ұйымдастыру

Күндізгі оқу нысаны оқытушы мен тыңдаушылардың оқу аудиториясында тікелей өзара әрекеттесуін көздейді.

Күндізгі оқыту мыналарды қамтиды:

- дәріс сабақтарын;
- практикумдарды;
- тренингтерді;
- топтық талқылауларды;
- пікірсайыстар мен пікірталастарды;
- кейстерді шешуді;
- қоғамдық маңызы бар үдерістерді модельдеуді;
- жобалық жұмысты;
- ағымдағы тестілеуді;
- қорытынды тестілеуді;
- қорытынды жобаларды күндізгі форматта қорғауды.

Күндізгі оқу нысаны уақтылы кері байланыс алуға, кәсіби қарым-қатынас жасауға, педагогикалық тәжірибе алмасуға және білім беру шешімдерін бірлесіп әзірлеуге мүмкіндік береді.

Қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру

Қашықтықтан оқу нысаны Бағдарламаны іске асыратын ұйым айқындайтын бейнебайланыс платформаларын, оқытуды басқару жүйелерін және өзге де цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану арқылы іске асырылады.

Қашықтықтан оқу үдерісі синхронды және асинхронды жұмысты қамтиды.

Синхронды оқыту мыналарды қамтиды:

- онлайн-дәрістерді;
- вебинарларды;
- бейнеконференцияларды;
- виртуалды практикалық сабақтарды;
- онлайн-пікірталастар мен пікірсайыстарды;
- топтық консультацияларды;
- қорытынды жобаны презентациялауды және қорғауды.

Асинхронды оқыту мыналарды қамтиды:

- орналастырылған оқу материалдарын зерделеуді;
- өзіндік және практикалық тапсырмаларды орындауды;
- нормативтік құқықтық актілермен жұмыс істеуді;
- кейстерді шешуді;
- форумдар мен талқылауларға қатысуды;
- цифрлық және әдістемелік материалдарды дайындауды;
- тестілеуден өтуді;
- қорытынды жобаны әзірлеуді.

Синхронды сабақтар бекітілген оқу кестесіне сәйкес өткізіледі.

Асинхронды жұмысқа арналған материалдар электрондық білім беру ортасына орналастырылады.

Тыңдаушыларға мынадай материалдар мен ресурстарға қолжетімділік беріледі:

- оқу материалдарына;
- нормативтік құқықтық актілерге;
- әдістемелік ұсынымдарға;
- тапсырмаларға;
- бағалау материалдарына;
- цифрлық білім беру ресурстарына;
- оқытушының кеңес-беруіне.

Тыңдаушылардың қатысуы мынадай негіздер бойынша тіркеледі:

- онлайн сабақтарға тіркелу;
- міндетті тапсырмаларды орындау;
- тестілеу нәтижелері;
- электрондық білім беру ортасындағы белсенділік;
- аралық және қорытынды жұмыстарды орындау.

Қорытынды тестілеуді өткізу және жобаны қорғау кезінде тыңдаушының жеке басын растау қамтамасыз етіледі. Жеке басын растау білім беру жүйесіне авторизациялау, тұлғаны визуалды растау немесе ұйым белгілеген өзге де тәсілдер арқылы жүзеге асырылады.

Аралас оқытуды ұйымдастыру

Аралас оқу нысаны күндізгі және қашықтықтан оқыту элементтерін біріктіреді.

Теориялық бөлім қашықтықтан оқыту арқылы меңгерілуі мүмкін, ал практикалық сабақтар, тренингтер, жобалық жұмыс және қорытынды аттестаттау күндізгі форматта немесе цифрлық платформаларды пайдалану арқылы өткізіледі.

Аралас оқыту мынадай мүмкіндіктерді ұштастыруға мүмкіндік береді:

- тыңдаушылардың өзіндік жұмысын;
- цифрлық білім беру ресурстарына қолжетімділікті;
- оқытушымен синхронды өзара іс-қимылды;

- күндізгі форматтағы практикалық қызметті;
- жеке және топтық жобалық жұмысты.

Күндізгі және қашықтықтан оқыту бөліктерінің арақатынасын Бағдарламаны іске асыратын ұйым оқу жүктемесінің жалпы көлемін және оқу нәтижелеріне қойылатын талаптарды сақтай отырып айқындайды.

Бағдарламаның практикаға бағдарланған бағыты

Бағдарламаның практикаға бағдарланған бағыты педагогтердің кәсіби қызметінде алған білімдерін тікелей қолдануға бағытталған.

Оқыту барысында тыңдаушылар мынадай материалдарды әзірлейді:

- сабақ жоспарларын;
- сынып сағаттарының сценарийлерін;
- құқықтық және педагогикалық кейстерді;
- пікірсайыстар мен талқылаулар бағдарламаларын;
- мектептің өзін-өзі басқару модельдерін;
- еріктілік және әлеуметтік жобаларды;
- алдын алу бағдарламаларын;
- диагностикалық материалдарды;
- цифрлық білім беру ресурстарын;
- әдістемелік ұсынымдарды;
- қорытынды практикаға бағдарланған жобаны.

Әзірленген материалдар білім алушылардың жас ерекшеліктері мен білім беру қажеттіліктерін ескеруі және білім беру ұйымының қызметінде практикалық қолдануға мүмкіндік беруі тиіс.

Оқу нәтижелерін бақылау және бағалау

Бағдарламаны меңгеруді бақылау ағымдағы, аралық және қорытынды бағалау арқылы жүзеге асырылады.

Ағымдағы бақылау мыналарды қамтиды:

- практикалық тапсырмаларды орындауды;
- пікірталастар мен пікірсайыстарға қатысуды;
- кейстерді шешуді;
- оқу және тәрбие материалдарын әзірлеуді;
- өзіндік жұмыстарды орындауды;
- аралық жобалық өнімдерді дайындауды;
- тестілеуден өтуді;
- өзін-өзі бағалауды;
- өзара бағалауды;
- кәсіби рефлексияны.

Қорытынды аттестаттауға мынадай тыңдаушылар жіберіледі:

- барлық міндетті модульдердің мазмұнын меңгерген;
- көзделген практикалық тапсырмаларды орындаған;
- өзіндік жұмыс нәтижелерін ұсынған;

- ағымдағы және аралық бақылаудан өткен;
- қорытынды практикаға бағдарланған жобаны дайындаған

тыңдаушылар.

Қорытынды аттестаттау мынадай нысандарда өткізіледі:

- қорытынды тестілеу;
- қорытынды практикаға бағдарланған жобаны қорғау.

Қорытынды жоба тыңдаушының мынадай қабілеттерін көрсетуі тиіс:

- азаматтық-құқықтық тәрбие саласындағы өзекті мәселені анықтау;
- мақсатты, міндеттерді және күтілетін нәтижелерді тұжырымдау;
- заманауи педагогикалық және цифрлық технологияларды қолдану;
- білім алушылардың жас ерекшеліктері мен білім беру

қажеттіліктерін ескеру;

- конституциялық және азаматтық құндылықтарды білім беру

үдерісіне кіріктіру;

- практикада қолдануға болатын оқу және әдістемелік материалдарды әзірлеу;
- тиімділік критерийлері мен көрсеткіштерін анықтау;
- ықтимал тәуекелдерді талдау;
- жобаны білім беру ұйымының қызметіне енгізу мүмкіндігін

негіздеу.

Жоба жеке немесе шағын топ құрамында орындалады. Топтық орындау барысында әрбір тыңдаушының жеке үлесі бағаланады.

Қорытынды жобаны таныстыру ұзақтығы бір тыңдаушыға **5–7 минут**қа дейін құрайды. Жобаны қорғау бекітілген кестеге сәйкес күндізгі немесе қашықтықтан өткізілуі мүмкін.

Оқуды аяқтағаннан кейін Бағдарламаны табысты меңгерген, міндетті тапсырмаларды орындаған, қорытынды тестілеуден өткен және қорытынды жобаны қорғаған тыңдаушыларға біліктілікті арттыру курстарынан өткені туралы белгіленген үлгідегі құжат беріледі.

9. Курстан кейінгі қолдау

«Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы негізінде білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастырудың заманауи тәсілдері» тақырыбындағы педагогтердің біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы бойынша оқыту аяқталғаннан кейін тыңдаушыларға үш жылға дейінгі мерзімде курстан кейінгі қолдау көрсетіледі.

Курстан кейінгі қолдау педагогтердің кәсіби дамуын қолдауға, меңгерілген тәсілдерді білім беру практикасына енгізу нәтижелеріне мониторинг жүргізуге, ғылыми-әдістемелік және консультациялық қолдау көрсетуге, сондай-ақ азаматтық-құқықтық білім беру мен тәрбиелеудің тиімді тәжірибесін таратуға бағытталған.

Курстан кейінгі қолдаудың негізгі мақсаты – педагогтердің білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін, құқықтық сауаттылығын, азаматтық бірегейлігін, әлеуметтік жауапкершілігін және қатысу мәдениетін қалыптастырудың заманауи технологияларын тұрақты түрде қолдануын қамтамасыз ету.

Курстан кейінгі қолдау:

- педагогтердің азаматтық білім беру және құқықтық тәрбие саласындағы кәсіби құзыреттерін одан әрі дамытуға;
- білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастырудың заманауи әдістемелерін білім беру үдерісіне енгізуге;
- құқықтық сауаттылықты, азаматтық жауапкершілікті және құқыққа сай мінез-құлықты қалыптастыру практикасын жетілдіруге;
- оқу, тәрбие және сабақтан тыс іс-әрекеттің мазмұнына конституциялық және азаматтық құндылықтарды кіріктіруге;
- мектептің өзін-өзі басқаруын, еріктілік қызметін, әлеуметтік жобалауды және азаматтық қатысудың басқа да нысандарын дамытуға;
- интерактивті, жобалау, цифрлық және зерттеу технологияларын қолдануға;
- азаматтық-құқықтық тәрбиені ұйымдастыру барысында туындайтын кәсіби қиындықтарды еңсеруге;
- құқықтық нигилизмнің, кемсітушіліктің, экстремизмнің, буллингтің, кибербуллингтің және деструктивті мінез-құлықтың өзге де түрлерінің алдын алу жөніндегі жұмысты жетілдіруге;
- педагогтердің, білім беру ұйымдары әкімшілігінің, ата-аналардың және әлеуметтік әріптестердің кәсіби өзара іс-қимылын дамытуға;
- нәтижелі педагогикалық тәжірибені жинақтауға және таратуға;
- білім беру ұйымдарындағы азаматтық-құқықтық білім беру мен тәрбие жұмысының сапасын арттыруға ықпал етеді.

Курстан кейінгі қолдаудың түрлері мен мазмұны:

№	Курстан кейінгі сүйемелдеу түрлері	Іс-шаралардың мазмұны
1	Онлайн-консультация	Білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін, құқықтық сауаттылығын, азаматтық жауапкершілігін және қатысу мәдениетін қалыптастыру мәселелері бойынша жеке және топтық консультациялар өткізу. Консультациялар электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер, білім беру платформалары және бейнебайланыс сервистері арқылы жүргізілуі мүмкін.
2	Әдістемелік қолдау	Азаматтық-құқықтық бағыттағы сабақтарды, сынып сағаттарын, тәрбиелік іс-шараларды, дебаттарды, құқықтық ойындарды, әлеуметтік

		бастамаларды, мектептегі өзін-өзі басқару бағдарламаларын және өзге де материалдарды әзірлеуге әдістемелік қолдау көрсету.
3	Кәсіби өзара іс-қимыл	Педагогтердің кәсіби қарым-қатынасын ұйымдастыру, тәжірибе алмасу, азаматтық білім берудің өзекті мәселелерін бірлесіп талқылау, туындайтын қиындықтарды талдау және тиімді педагогикалық шешімдерді іздестіру.
4	Ынтымақтастық негізінде оқыту	Азаматтық-құқықтық тәрбие мәселелері бойынша вебинарлар, онлайн семинарлар, шеберлік сыныптары, дөңгелек үстелдер, педагогикалық шеберханалар, тренингтер мен практикумдар өткізу.
5	Тәлімгерлік	Тыңдаушылардың тренерлермен, әдіскерлермен, сарапшылармен, оқытушылармен және азаматтық білім беру, құқықтық тәрбие, конституциялық құқық пен тәрбие жұмысы саласындағы мамандармен өзара іс-қимылын ұйымдастыру.
6	Ақпараттық-әдістемелік қолдау	Нормативтік құқықтық құжаттарды, әдістемелік ұсынымдарды, оқу материалдарын, іс-шаралар сценарийлерін, практикалық кейстерді, диагностикалық құралдарды, цифрлық білім беру ресурстарын және жасанды интеллектіні қолдану жөніндегі ұсынымдарды ұсыну.
7	Жобалық қызметті сүйемелдеу	Педагогтерге қорытынды жобаларды енгізу, олардың мақсаттары мен мазмұнын нақтылау, тиімділік критерийлерін айқындау, тәуекелдерді талдау және қол жеткізілген нәтижелерді бағалау мәселелері бойынша консультациялық қолдау көрсету.
8	тәжірибені жинақтау және тарату	Педагогтерді ғылыми-практикалық конференцияларға, форумдарға, кәсіби шеберлік конкурстарына, педагогикалық оқуларға, әдістемелік бірлестіктердің жұмысына қатыстыру, материалдарын жариялауға және тиімді педагогикалық тәжірибелерін ұсынуға тарту.
9	Жеке сүйемелдеу	Азаматтық-құқықтық тәрбиені жүзеге асыру барысында туындайтын кәсіби қажеттіліктерін, еңбек жағдайларын, даярлық деңгейін және

		кездесетін қиындықтарын ескере отырып, педагогтерге жеке қолдау көрсету.
10	Кәсіби дамуды бақылау	Меңгерілген технологияларды қолдану, жобаларды іске асыру нәтижелері, педагогтердің кәсіби жетістіктері және білім беру практикасындағы өзгерістер туралы ақпаратты жинау және талдау.

Курстан кейінгі қолдауды ұйымдастыру

Курстан кейінгі қолдауды Бағдарламаны әзірлеушілер, тренерлер, оқытушылар, әдіскерлер, сондай-ақ азаматтық білім беру, құқықтық тәрбие, конституциялық құқық, цифрлық педагогика және тәрбие жұмысы салаларындағы сарапшылар жүзеге асырады.

Курстан кейінгі қолдау күндізгі, қашықтан және аралас форматтарда жүзеге асырылуы мүмкін. Қолдау шеңберінде өткізілетін іс-шаралардың мазмұны, мерзімділігі мен өзара іс-қимыл нысандары тыңдаушылардың кәсіби сұраныстары, оқу нәтижелері және кәсіби қызметінің ерекшеліктері ескеріле отырып айқындалады.

Курстан кейінгі қолдау шеңберінде:

- жеке және топтық консультациялар;
- вебинарлар мен онлайн-кездесулер;
- әдістемелік семинарлар;
- кәсіби қауымдастықтардың жұмысы;
- педагогикалық шеберханалар;
- супервизиялық кездесулер;
- жобаларды сараптамалық талқылау;
- өзара рецензиялау;
- әдістемелік материалдармен алмасу;
- білім беру практикасын зерделеу және талдау;
- кәсіби рефлексия ұйымдастырылуы мүмкін.

Курстан кейінгі қолдау кезеңдері

Курстан кейінгі қолдау кезең-кезеңімен ұйымдастырылуы мүмкін.

Бірінші кезең оқу нәтижелерін педагогтердің практикалық қызметіне енгізуді қолдауға бағытталған. Бұл кезеңде педагогтерге әзірленген материалдарды бейімдеу, қорытынды жобаларды іске асыру және тиімді педагогикалық технологияларды таңдау бойынша қолдау көрсетіледі.

Екінші кезең аралық нәтижелерді талдауды, кәсіби қиындықтарды айқындауды, іске асырылып жатқан жобаларды түзетуді және әдістемелік қызметті жетілдіруді көздейді.

Үшінші кезең тиімді педагогикалық тәжірибені жинақтауға, таратуға және орнықты енгізуге, тәлімгерлікті дамытуға, сондай-ақ педагогтердің кәсіби қауымдастықтар жұмысына қатысуына бағытталған.

Мониторинг тиімділігі

Курстан кейінгі қолдау мониторингі тыңдаушылардың кәсіби даму динамикасын және меңгерілген тәсілдерді практикаға енгізу нәтижелілігін бағалауға бағытталған.

Мониторингтің негізгі әдістері:

- сауалнама жүргізу;
- сұхбат жүргізу;
- кәсіби құзыреттерге өзін-өзі бағалау жүргізу;
- әдістемелік әзірлемелерді талдау;
- іске асырылған білім беру және әлеуметтік жобаларды зерделеу;
- тәрбие жұмысы бағдарламаларын талдау;
- цифрлық және дидактикалық материалдарға сараптамалық бағалау жүргізу;
- педагогтің кәсіби қызметін бақылау;
- әдістемелік және ғылыми-практикалық іс-шараларға қатысу нәтижелерін талдау;
- мектептің өзін-өзі басқару органдарының, еріктілік бірлестіктерінің және әлеуметтік бастамалардың қызмет нәтижелерін зерделеу;
- білім алушылардан, ата-аналардан, әріптестерден және әлеуметтік әріптестерден алынған кері байланысты талдау.

Мониторинг сандық және сапалық көрсеткіштер негізінде жүргізілуі мүмкін.

Сандық көрсеткіштерге мыналар жатады:

- әзірленген және енгізілген материалдардың саны;
- өткізілген іс-шаралардың саны;
- білім алушылардың әлеуметтік және азаматтық бастамаларға қатысуы;
- жарияланымдардың, баяндамалардың және ұсынылған педагогикалық тәжірибелердің саны;
- кәсіби қауымдастықтар мен іс-шараларға қатысу.

Сапалық көрсеткіштерге мыналар жатады:

- заманауи педагогикалық технологияларды енгізу деңгейі;
- әзірленген әдістемелік материалдардың сапасы;
- меңгерілген тәсілдерді қолданудың тұрақтылығы;
- педагогтің кәсіби рефлексиясының деңгейі;
- отбасы және әлеуметтік әріптестермен өзара іс-қимылдың нәтижелілігі;
- азаматтық-құқықтық тәрбиені ұйымдастырудағы өзгерістер;

- білім алушылардың белсенділігінің, жауапкершілігінің және қатысу мәдениетінің дамуы.

Курстан кейінгі қолдаудың күтілетін нәтижелері

Курстан кейінгі қолдау нәтижесінде:

- педагогтердің кәсіби құзыреттерінің тұрақты дамуы;
- азаматтық-құқықтық білім беру мен тәрбие жұмысының сапасының артуы;
- заманауи педагогикалық және цифрлық технологияларды жүйелі қолдану;
- білім беру процесіне конституциялық және азаматтық құндылықтарды кіріктіру практикасының кеңеюі;
- мектептің өзін-өзі басқару жүйесі мен әлеуметтік жобалау қызметінің жетілдірілуі;
- алдын алу жұмысының тиімділігінің артуы;
- кәсіби ынтымақтастық пен тәлімгерліктің дамуы;
- нәтижелі педагогикалық тәжірибенің таралуы;
- әдістемелік және цифрлық білім беру өнімдерінің әзірленуі;
- педагогтердің демократиялық, құқықтық және қауіпсіз білім беру ортасын жобалауға дайындығының артуы күтіледі.

Курстан кейінгі қолдаудың нәтижесі педагогтердің білім алушылардың азаматтық-құқықтық мәдениетін қалыптастыруға, олардың құқықтық сауаттылығын, азаматтық бірегейлігін, әлеуметтік жауапкершілігін және белсенді азаматтық ұстанымын дамытуға кәсіби даярлығының артуы болып табылады.

Курстан кейінгі қолдау оқу нәтижелері мен педагогтің практикалық қызметі арасындағы сабақтастықты қамтамасыз етеді, меңгерілген тәсілдердің тұрақты енгізілуіне ықпал етеді және заңдылық, құқық үстемдігі, адам құқықтарын құрметтеу, қоғамдық келісім және жауапты азаматтық қатысу қағидаттарына негізделген білім беру ортасын қалыптастыруға жағдай жасайды.

.